

НАЦИОНАЛЕН МЛАДЕЖКИ ФОРУМ NATIONAL YOUTH FORUM - BULGARIA

НАРОДНО СЪБРАНИЕ
на Р. БЪЛГАРИЯ

Вх. № .....

Получено на ..... Г.

СТАНОВИЩЕ

на

УПРАВИТЕЛЕН СЪВЕТ

на

НАЦИОНАЛЕН МЛАДЖКИ ФОРУМ

относно

**ЗАКОН ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА ЗАКОНА ЗА
МЛАДЕЖТА**

ОБЩ КОМЕНТАР

Национален младежки форум, най-голямото обединение на младежки организации в България, представляващо 48 младежки организации с над 1 10 000 млади хора, **изразява подкрепата си към процеса на допълнения и изменения на Закона за младежта, които да отразяват актуалните нужди и ситуация на младите хора и младежките организации в страната.**

От името на Национален младежки форум считаме, че е необходим интегриран подход при провеждане на държавна политика за младежта.

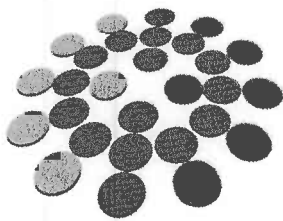
Подкрепяме като важна стъпка в развитието на законодателната рамка в сферата на младежта извеждането на предефинирането на Националния консултативен съвет, по-тясното ангажиране на общините чрез задължителното създаване на консултативни съвети по въпросите за младежта, текстове свързани с младежкия работник, младежкото доброволчество, национално представените младежки организации, регламентира статута и ролята на националното младежко представителство

Считаме, че е необходимо да бъде създадена **междуинституционална координация по отношение на младите хора**, за да бъде използван интригриран подход. Тези промени повишават възможностите за включване на младите хора в процесите на взимане на решения при формулирането, изпълнението и контрола на политики за младежта, което пряко отговаря на целите и принципите на държавната политика за младежта посочени в член 2 и член 3 от Закона за младежта.

ВРЕМЕ Е МЛАДИТЕ ДА ВЗЕМАТ ДУМАТА!

София, ул. "Христо Белчев" 3

Web: www.nmf.bg, Email: secretariat@nmf.bg

НАЦИОНАЛЕН МЛАДЕЖКИ ФОРУМ NATIONAL YOUTH FORUM - BULGARIA

Виждаме дефинирането на младежки пространства като възможност като основен инструмент за по качествена младежка работа, социално включване, намаляване на агресията сред младежите и качествено оползотворяване на свободното време, също така развитие на предприемачество и междупоколенчески инициативи. Въпреки това смятаме, че те следва да бъдат свободни за ползване и без рестриктивни критерии от гледна точка на населено място и регистрация по настоящ или постоянен адрес. В най-общ случай, намираме за удачно в управлението на младежки пространства съвместно с институции, да бъдат включени представители на младежки организации, младежки работници, социални работници и медиатори. Това ще допринесе за прозрачност и засилено общо действие.

КОМЕНТАРИ ВЪВ ВРЪЗКА С КОНКРЕТНИ ПРОМЕНИ

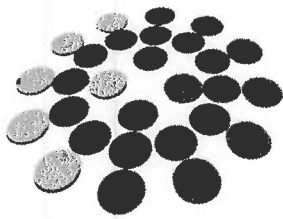
1. МЕЖДУИНСТИТУЦИОНАЛНА КООРДИНАЦИЯ В СФЕРАТА НА ДЪРЖАВНАТА ПОЛИТИКА ПО ОТНОШЕНИЕ НА МЛАДИТЕ ХОРА

Законът за младежта и настоящият законопроект определят, че *държавната политика в сферата на младежта е целенасочена и последователна дейност, която се осъществява от Министерски съвет чрез министъра на младежта и спорта*. От името на Национален младежки форум бихме искали да **подчертаем необходимостта от това младежката политика да бъде разглеждана като всеобхватна междусекторна политика, която изисква интегриран и комплексен подход**. С оглед това считаме, че при провеждане на държавната политика е необходимо Министерство на младежка и спорта да има водеща и координационна роля на държавната политика по отношение на младите хора като в процеса са **необходимо активно да бъдат включени** и Министерство на образованието и науката, Министерство на труда и социалната политика, Министерство на здравеопазването, Министерство на икономиката, Министерство на културата, Министерство на финансите, Министерство на регионалното развитие и благоустройство, Министерство на отбраната, Министерство на правосъдието, Държавна агенция за закрила на децата и други заинтересовани институции, но също така и представители на младежки обединения отразяващи интересите и нуждите на младите хора.

В тази връзка апелираме за **създаване на координационен механизъм, оглавяван от Министъра на младежта и спорта**. Уверени сме, че подобен механизъм би подпомогнал координационната роля на Министерство на младежта и спорта във връзка с държавната политика по отношение на младите хора и повишил ефективността ѝ чрез засилен диалог и координирани действия на междуетностуционално равнище.

2. НАЦИОНАЛНИЯ КОНСУЛТАТИВЕН СЪВЕТ ПО ВЪПРОСИТЕ ЗА МЛАДЕЖТА

Предложеният състав на Националния консултативен съвет по въпросите за младежта е всеобхватен, но въпреки това в него **липсват представители** на Съвета на

НАЦИОНАЛЕН МЛАДЕЖКИ ФОРУМ NATIONAL YOUTH FORUM - BULGARIA

децата, представители на ученическите съвети и на обединение на младежки организации в частност националния младежки съвет на България, пълноправен член на Европейски младежки форум. Взимайки предвид обхвата на Националния консултативен съвет и фактът, че младите хора са нехомогенна група, е необходимо да се идентифицират и включат всички заинтересовани страни, представляващи мненията на различни подгрупи млади хора чрез включването на независими младежки обединения.

3. ОБЩИНСКИ КОНСУЛТАТИВНИ МЛАДЕЖКИ СЪВЕТИ ПО ВЪПРОСИТЕ ЗА МЛАДЕЖТА

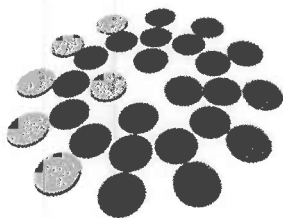
Според Национален младежки форум повишаване на ролята на младите хора на регионално и местно ниво чрез децентрализирането на политиките за младежта и включването на младежките представителства в общинските структури в изпълнението им посредством задължителни консултативни съвети по въпросите за младежта следва да да бъде разглеждано като инструмент за насърчаване процеса на младежко включване и младежко овластяване. Процес, който допринася за личностното развитие на младите хора, което води до положително икономическо и социално развитие на общините в дългосрочен план. Пример за това може да бъде община Варна чрез създаването на консултативен съвет по въпросите за младежта още през 2008 година и проследяване на развитието на младежкия сектор и младите хора в община до спечелването на титлата Европейска младежка столица за 2017 година.

4. НАЦИОНАЛНО ПРЕДСТАВЕНИ МЛАДЕЖКИ ОРГАНИЗАЦИИ

Предложените промени във връзка с национално представените младежки организации, отразяват текущата ситуация в България, взимайки предвид общественото и икономическо развитие на страна ни. Към настоящия момент държавата не стимулира и не подпомага целенасочено развитието на национално представителни младежки организации. Възможност е да се направи стъполовиден график за достигане на повисоки критериите като се осигурят програми за насърчаване и финансово подпомагане на организациите с акцент върху изграждането и поддържането на административен и управленчески капацитет.

5. НАЦИОНАЛНО МЛАДЕЖКО ПРЕДСТАВИТЕЛСТВО

Предложението за нова глава в законопроекта, касаеща националното младежкото представителство е необходимост с оглед синхронизирането на законодателството ни с европейските практики в контекста на **Регламентирането на правния статут на националното младежко представителство е в изпълнение на Препоръка Rec(2006) 1 на Комитета на Министрите на Съвета на Европа** към държавите членки за ролята на националните младежки съвети (национални младежки обединения или представителства) в развитието на младежката политика и стандартите, установени в **Европейската харта за участието на младите хора в живота на**

НАЦИОНАЛЕН МЛАДЕЖКИ ФОРУМ NATIONAL YOUTH FORUM - BULGARIA

общините и регионите, приета от Конгреса на местните и регионалните власти на Съвета на Европа.

Основен принцип при функционирането на **национален младежки съвет** или в случая използван термин **национално младежко представителство** е, че то е обединение на независими младежките организации, консолидиращо мнението, исканията и нуждите на младите хора чрез младежките организациите членуващи в него като юридически лица.

Припознаването и регламентирането на националното младежко представителство облекчава процеса на консултиране и събиране на информация за държавните институции.

Чрез признаване на статута на националното младежко представителство от страна на държавата ще се даде възможност за повишаване на представителство на младите хора посредством регламентираното включването в процеса на вземане на решения по въпроси свързани с разработване, изпълнението и мониторинга на политики, касаещи младите хора.

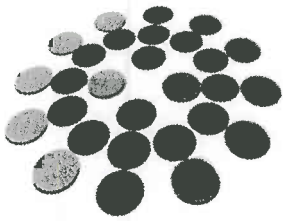
Включването на националното младежко представителство в Закона за младежта би **спомогнало** също така повишаване осведомеността и информираността относно младежкия сектор, повишаване на капацитета и оказване на методологична подкрепа на държавните, регионални и местни власти относно развитието на младежка работа с акцент върху личностното развитие на младежите и участието им в обществения и икономическия живот. Наличието на независимо и работещо национално младежко представителство позволява предоставяне на експертиза като консултативен орган при формирането на държавна политика. Необходимо е да се подчертае, че предложението, посоченото в законопроекта за признаването на статута на ежегодна база би възпрепятствало устойчивата и последователна работа на националното младежко обединение и предлагаме това да бъде извършвано минимум на три годишна база.

6. МЛАДЕЖКО ДОБРОВОЛЧЕСТВО

С предложения законопроект се разширява нормативата основа относно младежкото доброволчество с оглед липсата на изчерпателни правни норми, регулиращи доброволчеството в българското гражданско право.

Понятието “доброволни начала” се среща в Закона за българската академия на науките /Обн., ДВ, бр. 85 от 15.10.1991 г./, Закона за Българския Червен кръст /Обн., ДВ, бр. 87 от 29.09.1995 г./, Закон за младежта Обн., ДВ, бр. 31 от 20.04.2012 г., в сила от 20.04.2012 г., Закон за защита при бедствия и аварии /Обн., ДВ. Бр.102 от 19.12.2006 г./

Допълнение на текущите разпоредби относно младежкото доброволчество чрез разграничаването на краткосрочна и дългосрочна доброволческа дейност и определяне на направленията на работа на организациите предоставящи доброволчество предполага изграждане на нормативни изисквания и стандарти в защита на интересите на младите доброволци в младежка възраст и механизми за публично подпомагане на младежкото доброволчество, организирано от доброволчески организации с доказан капацитет, вписани в националната информационна система за младежта.

НАЦИОНАЛЕН МЛАДЕЖКИ ФОРУМ NATIONAL YOUTH FORUM - BULGARIA

7. МЛАДЕЖКИ РАБОТНИК

Младежният работник е лицето, което работи непосредствено с младите хора и изпълнява функции, насочени към реализиране на основната цел на неговата работа – стимулиране развитието на личностния им капацитет.

Задачите, които той изпълнява най-общо са три:

1. Допринася и стимулира за личностното развитие на младите хора, като ги мотивира, консултира и насърчава, и подобрява тяхното социалното включване в общността; Младежният работник допринася за развитие на нови възможности пред младежите като желание за включване в допълнително обучение, развитие на нови умения; възможности за разширяване контактите; нарастваща индивидуализация и прочее.

2. Функциите по отношение организиране и управление на работата му, насочени към събиране и анализ на необходима информация, осъществяване на мониторинг на дейностите, набиране на ресурси и тяхното управление, организиране и провеждане на събития, обучения и кампании;

3. Осигуряване на връзка с институциите и застъпничество пред тях за младежките интереси, като често той действа като активна страна в процеса на разработване и усъвършенстване на политиките и услугите за младежта.

Предвид изложеното, Национален младежки форум акцентира над това, че младежният работник не само подпомага дейността на младежките организации и доброволческите организации, но и способства за осигуряване и подобряване на връзката между тях и институциите, било то на местно, регионално, национално или европейско ниво.

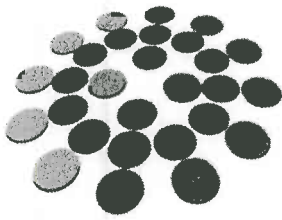
Според Национален младежки форум е необходимо извеждането на преден план нуждата от **Стандарти за качество на работа на младежкия работник**

8. МЛАДЕЖКИ ОБЕКТИ

Национален младежки форум усилено работи по идентифициране и дефиниране на мястото, в което младежният работник и младежките организации извършват своята работа и осъществяват своите инициативи.

Съгласно проучване сред 120 младежки организации е необходимо младежкото пространство да бъде дефинирано като **физическа инфраструктура за младежка работа, неформално и самостоятелно учене, физическа активност и оползотворяване на свободното време от и за младите хора**“.

В този контекст младежките пространства трябва да намират своето развитие не само чрез ново строителство и високи инвестиционни разходи, а също като средство за подобряване и запълване с ново съдържание на вече съществуваща общинска и държавна инфраструктура. Те следва да имат условията да бъдат предоставяни с приоритет към младежките организации и младежки неформални групи в рамките на даден времеви диапазон определен от отговарящите за това институционални и административни органи.

НАЦИОНАЛЕН МЛАДЕЖКИ ФОРУМ NATIONAL YOUTH FORUM - BULGARIA

Това ще даде възможност за развитие на дейности от социален, граждански и предприемачески характер, с което се засилва устойчивостта и обхвата на дадените младежки организации, които обитават младежкото пространство.

За пространствата трябва да се оказват методически грижи и експертиза при запитване от страна на младежки организации, обвързани с конструктивно становище, безопасност, ред и сигурност и други нужни за развитието и управлението на младежкото пространство.

Несъмнено младежките пространства могат да се окажат в центъра на съживяването и оживяването на дадени области в градска среда, както и за подобряването на включването на младите хора в обществено - политическите процеси. Също така виждаме младежките пространства като събирателен център на региони с населени места под 10 000 души, в които младите хора често нямат перспективите за развитие както в големите населени места.

Младежките пространства също така обуславят и идеята за градивно и структурирано младежко представителство. Именно използването на зали и стаи в училища и университети би помогнало изключително много за училищното и университетско самоуправление на обучаващите; подобряване на услугите в библиотеки, прилежащи печатни бази, засилен интерес към обраованието, след като то се инициира от младежи за младежи (връстници - връстници) и др.

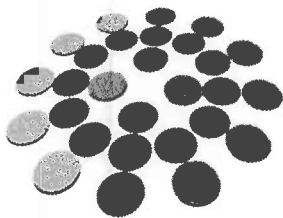
Наред с това младежките пространства предоставят среда за диалог и съвместна дейност. Развиват социален капитал и мрежи между организацията и младежите. А това от своя страна е условие за създаване и поддържане на устойчиво гражданско общество, качествени общностни инициативи, градивни и състотелни младежки политики, социално включване.

Несъмнено тези дейности ще оживяват социално-културния живот на общините и ще допринесат за благоприятното развитие както на младите хора, така и на нужният качествен между култури и възрасти диалог.

Тук намира своето място и младежкия работник. Той изпълнява своята функция както на открити пространства (detached, outreach youth work), така и в центрове (център базирана младежка работа). Несъмнено неговата роля следва да бъде подкрепена от социален работник и местен медиатор. Те могат да бъдат обособени в консултативен и / или управителен орган на младежки обекти с директен достъп до развитието на младежкото пространство.

Въз основа на това намираме текстовете в предложения законопроект за нужда от допълване и разяснение:

1. Терминът обекти да бъде възприеман и като пространства, предвид че обект по-скоро обозначава инфраструктура.
2. Чл. 48, алинеи 4 и 5 добре описват използването на пространства в населените места с над 10 000 и 20 000 население. Тук е добре да се помисли за това **да се включат населените места на обединение на регионален принцип** с и до 10 000 души. Малките населени места в България също имат нужда от качествени младежки пространства и младежка работа.
3. Да бъдат включени възможности за финансова и институционална подкрепа на младежките пространства;

НАЦИОНАЛЕН МЛАДЕЖКИ ФОРУМ NATIONAL YOUTH FORUM - BULGARIA

4. Да се осигури възможност за безвъзмездно отдаване под наем на младежки пространства като вписанието в чл. 52, ал. 3, 4, 5 за по-дълъг период от време с цел развитие на предприемачество и социално предприемачество.
5. Нужна е по-голяма конкретика в предложеният текст в чл. 52, ал. 4,5,6, че младежките пространства могат да се използват безвъзмездно в случай, че по-малко от 50% от членовете са младежи с настоящ адрес в съответното населено място. Това създава условия на нарушаване на свободното осъществяване на инициативи извън населено място, в което организацията осъществява своята дейности. В случай, че в дадена община има 17 населени места, това означава ли, че в рамките на административният център организацията може да осъществява своята дейности (ако нейните членове за с настоящ адрес там) в младежко пространство, но в рамките на едно от населените места - тя не би могла? Смятаме, че предложението за настоящ адрес, може да бъде премахнато, тъй като може да се яви като рестриктивен фактор. Това ще даде достъп на младежки организации от различни населени места да споделят добри практики и да осъществяват контакт, с организации извън тяхното административно населено място.

ДОПЪЛНЕНИЕ НА ЗАКОНОПРОЕКТА

От страна на Национален младежки форум считаме, че предложените мерки и промени от своя страна биха останали единствено с пожелателен характер ако не бъдат приложени административнонаказателни разпоредби при неспазването на посочените задължения от страна на институциите на национално, областно и общинско ниво. Липсата на административно-наказателни разпоредби е предпоставка за лошо или непълно изпълнение на задълженията, насочени към областните управители, кметовете и длъжностите лица в администрацията. Такъв род разпоредби са част от всеки закон в Република България, който цели уреждане на отношенията между гражданите и държавните институции, за да се гарантират техните права и правилното приложение на правните норми. Наличието им не отменя или ограничава възможностите за правна защита на гражданите по реда на Административно-процесуалния кодекс, а дава възможност за търсене на административна отговорност от нарушителите.

Затова считаме, че е необходимо да се създаде нова глава, в която наказанията са диференцирани в зависимост от длъжността на нарушителите и са предвидени реда за тяхното налагане и оспорване.

ВРЕМЕ Е МЛАДИТЕ ДА ВЗЕМАТ ДУМАТА!

София, ул. "Христо Белчев" 3
Web: www.nmf.bg, Email: secretariat@nmf.bg